

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય

વીરુધ્ધ

મેસર્સ એસ.ડી શિન્દે અને કંપની

સપ્ટેમ્બર ૧૭, ૨૦૦૩

[માનનીય મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી વી. એન. ખરે

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ. બી. સિન્હા]

આબિટ્રેશન એક્ટ, ૧૯૪૦:મધ્યસ્થી-અનુગામી મધ્યસ્થી દ્વારા આપવામાં આવેલ કલમ-૧૮ અને ૨૦-આબિટ્રેશન-એવોર્ડએ કોર્ટ-વચગાળાના

આદેશનો નિયમ બનવા બદલ વચગાળાનો ચુકાદો દાખલ કર્યો હતો, જેમાં સરકારને ઠેકેદારને અંતિમ બિલ ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો. કલમ ૧૮- હેઠળ આખરે દાવો ફગાવી દેવામાં આવ્યો અને મામલાને નવેસરથી મધ્યસ્થતા માટે પાછો મોકલી દેવામાં આવ્યો-ઉચ્ચ ન્યાયાલયે સરકારને અંતિમ બિલ-હોલ્ડ અનુસાર ઠેકેદારને ચૂકવણી કરવાનો નિર્દેશ આપતા, ઉચ્ચ ન્યાયાલયને વિવાદિત આદેશ પસાર કરવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર ન હતો-સિવિલ જજ દ્વારા એવોર્ડ પહેલેથી જ રદ કરવામાં આવ્યો હતો-અમલ માટે કોઈ એવોર્ડ અસ્તિત્વમાં ન હતો-કોઈ પણ સંજોગોમાં વચગાળાના આદેશના નામે ઉચ્ચ અદાલત વિવાદિત આદેશ પસાર કરી શકતી ન હતી જે માત્ર સિવિલ જજનો આદેશ રદ કરવા સમાન ન હોત પણ હુકમનો અમલ પણ થતો હતો-આવા વચગાળાના તબક્કે કાયદામાં આવા આદેશ પર વિચાર કરવામાં આવતો નથી- વચગાળાના આદેશ- અંદાજનુ ક્ષેત્ર.

સિવિલ અપીલેટ જ્યુરિસડિક્શન:

સિવિલ અપીલ નંબર ૬૪૦/૧૯૯૮.

૧૯૯૭ ના સી. આર. અરજી નંબર ૧૪૩ માં બોમ્બે હાઈકોર્ટના ૧૮.૯.૯૭ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અપીલકર્તા માટે મુકેશ કે. ગિરી.

સામાવાળા માટે એસ. કે. પાસી અને એમ. પી. સિંહ.

કોર્ટે નીચેનો હુકમ આપ્યો :અપીલકર્તા અને સામાવાળાએ એક કરાર કર્યો હતો, જે અંતર્ગત સામાવાળાએ ચોક્કસ પ્રોજેક્ટનું નિર્માણ કરવાનું કામ હાથ ધર્યું હતું.અહીં અપીલકર્તાએ સમયાંતરે કાર્ય આદેશો જારી કર્યા હતા જે સામાવાળાએ પૂર્ણ કર્યા હોવાનો આરોપ મૂક્યો હતો.એવું લાગે છે કે અપીલકર્તા અને સામાવાળા વચ્ચે કેટલાક વિવાદો ઉભા થયા હતા, જેના પરિણામે સામાવાળાએ મધ્યસ્થીની નિમણૂક માટે આર્બિટ્રેશન એક્ટ, ૧૯૪૦ (ત્યારબાદ "એક્ટ" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ની કલમ ૨૦ હેઠળ અરજી દાખલ કરી હતી.એક મધ્યસ્થીની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી જેણે એવોર્ડ આપ્યો હતો.ત્યારબાદ, મધ્યસ્થીએ અદાલતનો નિયમ બનાવવા માટે સિવિલ જજ (સિનિયર ડિવિઝન) સમક્ષ વચગાળાનો ચુકાદો દાખલ કર્યો હતો.નોટિસ જારી થયા પછી, સામાવાળાએ આ વચગાળાના ચુકાદાને અદાલતનો નિયમ બનાવવા માટે અરજી દાખલ કરી હતી.એક વચગાળાનો આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો જેમાં અપીલકર્તાને સામાવાળાને અંતિમ બિલ ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો, જેના સંબંધમાં સામાવાળા દ્વારા કાયદાની કલમ ૧૮ હેઠળ અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી. સિવિલ સ્યુટ નંબર ૪૪/૧૯૯૫ આખરે નક્કી

કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં ૨૧.૧.૧૯૯૫ તારીખનો ચુકાદો અલગ રાખવામાં આવ્યો હતો અને આ બાબતને નવી લવાદ માટે પરત મોકલવામાં આવી હતી અને એકમાત્ર લવાદને આ બાબત પર પુનર્વિચાર કરવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો.આ દિશાઓ નીચે મુજબ છે:

"વાદી અરજદાર, પહેલેથી જ અવલોકન કરી ચૂક્યો છે કે તે સુધારેલા પુરસ્કારની શરતોમાં આ અર્થમાં હુકમનામું ઇચ્છે છે કે કરારની ગેરકાયદેસર સમાપ્તિ પર નફાના નુકસાનના તેના દાવાને આપવા ઉપરાંત તેને જે પણ શંકા હેઠળ આપવામાં આવ્યું છે તે જાળવી રાખવામાં આવ્યું છે અને વ્યાજ માફીનો દાવો કરે છે જ્યારે સામાવાળા ઇચ્છે છે કે તેને કાં તો અલગ રાખવામાં આવે અથવા માફ કરવામાં આવે.ઉપરોક્ત ચર્ચા અને પહેલેથી જ નોંધાયેલા મારા વિવિધ તારણો મને એવા નિષ્કર્ષ પર લઈ જાય છે કે આ અવોર્ડ આ સ્થિતિમાં, મારા હાથમાં પુષ્ટિ અથવા ફેરફારને લાયક નથી.બીજી બાજુ, તે પણ કાયમ માટે એક વખત અલગ રાખવાને લાયક નથી.બીજી બાજુ, ૨૫ મી મે, ૧૯૯૩ ના આદેશ હેઠળ તેમની નિમણૂક કરનાર વિદ્વાન સિવિલ જજ દ્વારા તેમને પહેલેથી જ ઉદ્દેખિત વિવાદના મુદ્દાઓના આધારે, સમગ્ર મધ્યસ્થીની કાર્યવાહીમાં નવેસરથી જવા માટે મધ્યસ્થીને પરત મોકલવા માટે તે અલગ રાખવાને પાત્ર છે, જે બંને પક્ષોને મૌખિક અને દસ્તાવેજી પુરાવા રજૂ કરવાની સંપૂર્ણ તક આપે છે, જો તેઓ ઇચ્છે તો,

અને ખાતરી કરવા માટે કે તમામ ભૌતિક દસ્તાવેજો તેમની સૂચનાઓ હેઠળ તેમની સમક્ષ લાવવામાં આવે છે.તેથી, મુદ્દા નંબર ૧૦ નો જવાબ તે મુજબ આપવામાં આવે છે.

અહીં સામાવાળાએ બોમ્બે હાઈકોર્ટની ઔરંગાબાદ બેન્ચ સમક્ષ પુનરીક્ષણ અરજી દાખલ કરી હતી.વિવાદિત આદેશને કારણે, એક્ઝિક્યુટિવ એન્જિનિયર દ્વારા અંતિમ બિલની તૈયારી પર અને તેના આધારે આધાર રાખતા એક વિદ્વાન ન્યાયાધીશે અપીલકર્તાને અહીં રૂ. ૨૬,૬૨,૮૫૬ સામાવાળા દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી બેંક ગેરંટી પર ઉપાર્જિત વ્યાજ સાથે હાઈકોર્ટના આદેશનો ભૌતિક ભાગ નીચે મુજબ છે

“..... .એવું લાગે છે કે એ પ્રતિવાદીઓની અરજીના દાખલા પર વિદ્વત ટ્રાયલ જજે વચગાળાનો ચુકાદો રદ કર્યો છે અને આ બાબતને નવી સુનાવણી માટે એકમાત્ર મધ્યસ્થીને પરત મોકલી દીધી છે.સામાવાળાએ પહેલેથી જ રૂ. ૨૬,૬૨,૮૫૬ બીડ ખાતે સાંગલી અર્બન બેંક શાખામાં, વિદ્વાન સિવિલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા વચગાળાના આદેશના જવાબમાં.સરકારે તેના પત્ર દ્વારા તા.૨૧ઓક્ટોબર, ૧૯૯૫ ના રોજ, B ને રૂ. ૨૭,૭૬,૬૦૪ વર્તમાન અરજદારને.સિવિલ જજ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલી નોટિસનો

કાર્યકારી ઇજનેરનો જવાબ પેપર બુકના પાન નંબર ૧૧૬ પર છે અને સરકારનો પત્ર પાન નંબર ૧૨૪ પર છે. જો આ બે દસ્તાવેજોને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે તો વર્તમાન અરજદાર બીડ ખાતેની સાંગલી અર્બન બેંકની શાખામાં પહેલેથી જ જમા થયેલી રકમ મેળવવા માટે ચોક્કસપણે હકદાર છે.આ મામલો ઘણો જૂનો છે અને અગાઉ પસાર કરાયેલા વચગાળાના આદેશ મુજબ સરકારે અરજદારને ચૂકવવાની રકમ જમા કરાવી છે.સરકારના પત્રમાં દર્શાવ્યા મુજબ સરકારે ચુકવણી માટે મંજૂરી આપી દીધી છે.૨૧ઓક્ટોબર ૧૯૯૫ " .

સિવિલ જજ દ્વારા આ એવોર્ડ પહેલેથી જ રદ કરવામાં આવ્યો હતો.તેથી અમલમાં મૂકવા માટે સક્ષમ હોય તેવો કોઈ એવોર્ડ અસ્તિત્વમાં નહોતો. જ્યાં સુધી સિવિલ જજનો આદેશ રદ કરવામાં ન આવે અને એવોર્ડને કોર્ટનો નિયમ બનાવવાનો નિર્દેશ આપવામાં ન આવે ત્યાં સુધી તેની શરતોમાં કોઈ હુકમનામું તૈયાર કરવામાં આવ્યું ન હોત.ચુકાદાની દ્રષ્ટિએ હુકમનામું તૈયાર કર્યા પછી જ તેને અદાલતનો નિયમ બનાવવામાં આવે તે પછી જ ફાંસીનો કેસ જાળવી શકાય તેમ હોત.તેથી અમારા મતે કોઈ ચુકાદાની ગેરહાજરીમાં ઉચ્ચ અદાલતને વિવાદિત આદેશ પસાર કરવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર ન હતો.કોઈ પણ સંજોગોમાં, વચગાળાના આદેશના નામે, ઉચ્ચ ન્યાયાલય વિવાદિત આદેશ પસાર કરી શક્યું ન હોત, જેની અસર એ થશે કે માત્ર દીવાની ન્યાયાધીશના આદેશને જ રદ

કરવામાં નહીં આવે, પરંતુ હુકમનો અમલ પણ કરવામાં આવશે.વચગાળાના તબક્કે આવા આદેશ પર કાયદામાં વિચાર કરવામાં આવતો નથી.

આવા સંજોગોમાં, વિવાદિત આદેશને રદ કરવાનો અધિકાર છે.અમે તે મુજબ, પડકાર હેઠળના આદેશને રદ કરીએ છીએ અને ગુણદોષ પર નાગરિક પુનરાવર્તનના નિર્ણય માટે આ બાબતને ઉચ્ચ અદાલતમાં પાછા મોકલીએ છીએ.સામાવાળા દ્વારા આપવામાં આવેલી બેંક ગેરંટીનું ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા પુનરાવર્તનનો નિર્ણય ન થાય ત્યાં સુધી સમયગાળા માટે નવીકરણ કરવામાં આવશે.

અપીલને મંજૂર કરવામાં આવે છે.ખર્ચ અંગે કોઈ ઓર્ડર આપવામાં આવશે નહીં.

અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*